

Ware-Nagy, Orsolya: THEY GROW TALL
Citation: Metszet, Vol 14, No 3 (2023), pp 20-25,
<https://doi.org/10.33268/Met.2023.3.2>

Received: 27 April 2023

Accepted: 04 May 2023

Published: 24 May 2023

SETO SOLAN ELEMENTARY SCHOOL,
SETO, JAPAN; ARCHITECTS: TAKAHARU
and YUI TEZUKA

Since the mid 1980s various forms of alternative schooling methods have been explored, one common theme seems to be the concept of porous education where learning spaces are interconnected. This explores how an existing reinforced concrete building can be opened to create freedom of space. The ground floor covered courtyard exemplifies this ideal, connecting two built volumes allowing ample room for a play, learn and enjoyment area, where children can evolve much like slow-growing trees which eventually grow tall.

01

MAGASRA NŐNEK

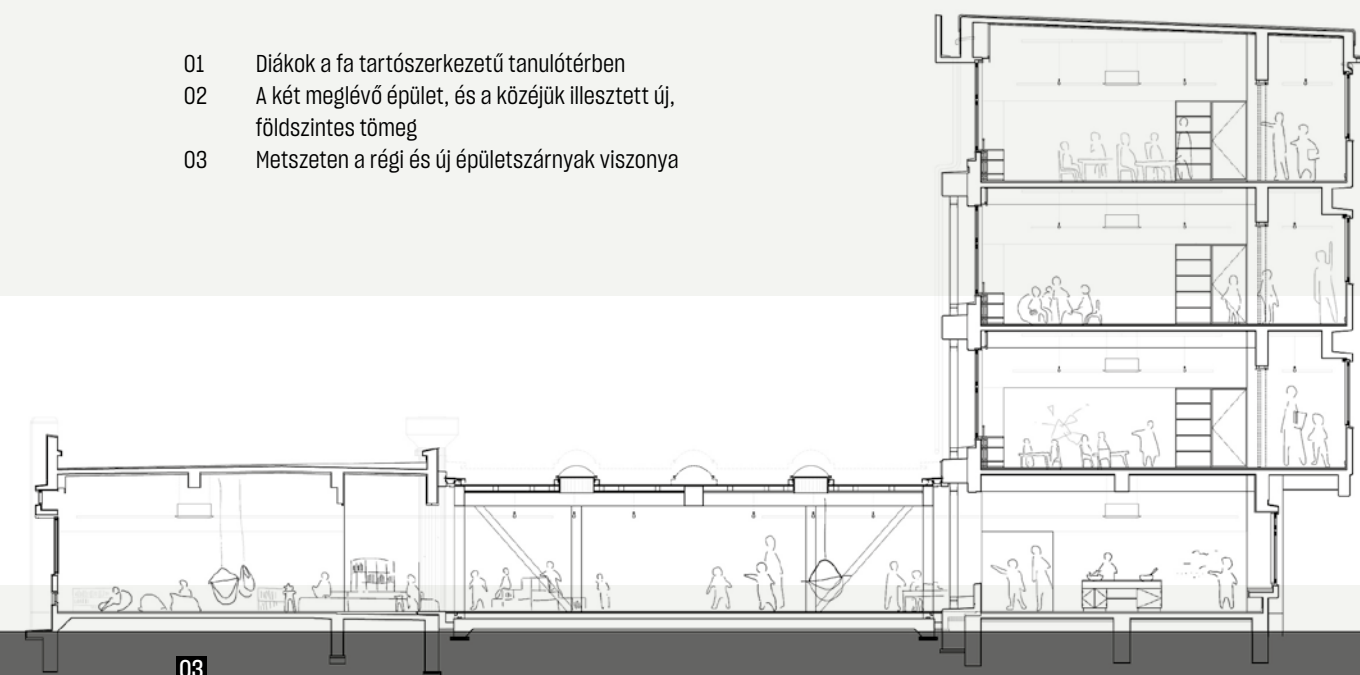
SETO SOLAN ÁLTALÁNOS ISKOLA | SETO, AICSI, JAPÁN

Az oktatáshoz – mint oly sok mindenhez az életben – kicsit mindnyájan úgy érezzük, hogy értünk. Minden felnőtt járt valaha iskolába, és az ott szerzett élmények egy életre meghatározzák az oktatásról alkotott véleményünket. A porosz elvű oktatás kritikája egyáltalán nem új keletű, az 1980-as évek óta számos alternatív iskola tűnt fel, és ma már nálunk is szép számmal vannak jelen a másfajta megközelítéssel dolgozó, jellemzően alapítványi iskolák. A teljes tanulólétszámot tekintve ezek mégsem jelentősek, és sajnos kevésbé hatnak vissza az állami oktatásra, amelyben pedig a gyermekek legnagyobb hányada részesül. Az elvek nagyon nehezen alakítják át a gyakorlatot, még ha kisebb elemei be is épülnek az oktatás mindennapjaiba. Takaharu Tezuka szerint az elmélet gyakorlattá válását nagyon sokszor éppen az az épület akadályozza, amelyben az oktatás folyik, mert képtelen rugalmasan alkalmazkodni az oktatásmódszertan változásához. [1] Az áttörést az is nehezíti, hogy legtöbbünknek – pedagógusnak, szülőnek, döntéshozónak – határozott, tapasztalaton és emlékeken alapuló elképzelése van arról, hogy milyen egy oktatási intézmény. Ezt kérjük megrendelőként, ezt várjuk el szülőként, és pedagógusként is ebben mozgunk otthonosan. Mindezek ellenére, csak a játék kedvéért tegyük fel a kérdést: tényleg jó, ha a gyerekeink ugyanolyan épületekben töltenek el napi 8-9 órát, mint amilyenekben a nagyszüleik és dédszüleik tanultak, miközben az iroda- és üzempépületek – amelyekben a felnőttek nagy része tölti a napját – már köszönőviszonyban sincsenek a pár évtizeddel korábbiakkal?

02

- 01 Diákok a fa tartószerkezetű tanulótérben
02 A két meglévő épület, és a közéjük illesztett új, földszintes tömeg
03 Metszeten a régi és új épületszárnyak viszonya

03

ÉPÍTÉSZ |
Takaharu + Yui Tezuka

FOTÓ |
Seto SOLAN Primary School

SZERZŐ |
Ware-Nagy Orsolya

„A 2007-ben megépült Fuji Óvoda egy csapásra híressé tette a japán építész házaspárt, Yui és Takaharu Tezukát, az épület tervezőit. A minden elképzelhető díjat, köztük a Royal Architectural Institute of Canada díját [2] is elnyert óvoda tervezésekor pedig nem tettek mást, mint hogy a gyerekeket helyezték a középpontba: a végletekig menően figyelembe vették a leendő használók, a 2-6 éves kisgyerekek életmódját, szükségleteit, napi mozgásigényét, társas viselkedését. Teljesen logikus ez a tervezésmódszertan, mégis eleinte meglepődés, megütközés kísérte. A 20. Nemzetközi Építészkongresszuson 2023 márciusában a magyar közönség számára is bemutatott projekt lenyűgözte a nézőket, az építész páros méltán kaphatta volna „az Építészkongresszus legszimpatikusabb előadói” díjat. Pedig a Fuji Óvoda nem kicsi, mintegy 600 gyermeket fogad egyszerre, mégis gyermekléptékű, gyermekarcú épület, és külső-belső kialakítása teljes összhangban van. De mi történik, ha adott egy régi épület, amely a frontális oktatás,

04

A lassan növeő fák is magasra nőnek

- 04 Asztalok és székek, babzsákok és egy függőágy
05 A tanulótér esti szürkületben

05

a folyosóról nyíló osztálytermek rendje szerint épült, és ebben az épületben szeretnék megvalósítani mind- azt, amit egy új építéssel sokkal egyszerűbb lenne? —Adott egy régi iskolaépület Japánban, Seto váro- sában, de lehetne bárhol Európában vagy Észak- Amerikában is. Épült a modern funkcionalizmus haszonelvű, logikus, praktikus és takarékos szemléle- tével. Tantermek, folyosó, nagy ablakok: évtizedeken át ez volt a város állami általános iskolája. Az elvek felett aztán elszállt az idő, az épület pedig maradt. Az új funkció egy nemzetközi szellemiségű, angol okta- tási nyelvű iskola, amely a porosz frontális oktatással szemben egy kötetlenebb és az egyes diákok érdek- lődési körére építő oktatási rendszert követ. A pro- jekttalapú tanulás végső soron ugyanazzal a tudással

02

vértelmezi fel a diákokat, mint a hagyományos iskola- rendszer nyújtotta oktatás, de az odavezető út kötetle- nebb, gyermekközpontúbb és – talán – szerethetőbb is. Tezuka követendő példaként említi a Jena Plant, [1] amely szerint a diákokat nem homogén évfolyamokba tömörítik, hanem kb. 3-4 éves korcsoportokra bontják, amely lehetővé teszi, hogy a gyerekek egymást is job- ban segítsék a tanulmányaik végzésében. Emellett az iskolának az is célja volt, hogy az információs és kom- munikációs technológiák (IKT) adta lehetőségeket minél inkább kiaknázzák az oktatásban.

—Yui és Takaharu Tezuka úgy álltak a meglévő épü- lethez, mint ahogy egy avult városrészhez áll az épí- tész tervező – hiszen ott sem bontanak le (ma már) minden házat, nem szabályozzák újra az utcákat,

hanem megtartják, amit lehet. Így lett a két épü- letszárny között egy olyan központi tanulótér, ami a városi köztérre idézi, ahol állandó a jöves-menés, a gyerekek pedig kisebb-nagyobb csoportosulások- ban tanulnak, egymás felé forgatott asztaloknál, vagy ha úgy adódik, színes babzsákokon heverve. Miért is ne, hiszen az élet is csupa mozgás, változás, azt pedig már rég tudjuk, hogy a tananyag megtanulása – pél- dául egy vers memorizálása – sokkal gyorsabb és tar- tósabb, ha a gyermek közben mozoghat, ugrálhat, vagy ide-oda sétálhat. Passzív oktatás helyett aktív tanulás. Minden diáknak rendelkezésére áll egy táb- lagép, így olyan ütemben dolgozhatja fel és sajátít- hatja el a tananyagot, ahogy neki megfelelő. A digitális tananyag alkalmazása abban is segít, hogy a korábbi

03

04

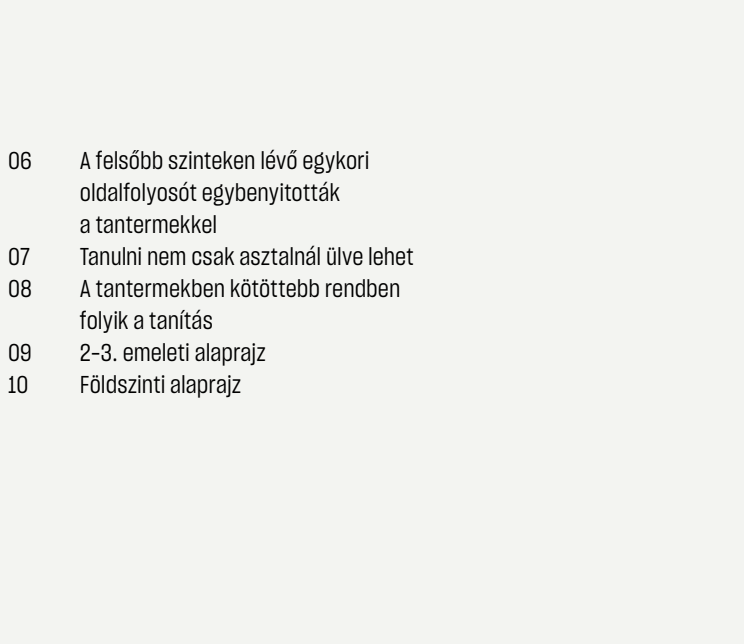
07

tananyagok néhány kattintással előhívhatóak. Így egyáltalán nem feltűnő, ha például egy hatodikos diák ismétlés céljából a harmadikos könyvet böngészi. Tudjuk, jól emlékszünk, milyenek a gyerekek, korre- petálásra járni sosem volt „menő” – így viszont min- denki a saját tempójában tanulhat, ismételhet, nem alakulnak ki a klasszikus értelemben vett külön- ségek a gyerekek között, nem lesznek „jó tanulók” és „rossz tanulók”. „A lassan növekvő fák is magasra nőnek” – vallja Takaharu Tezuka. [1]

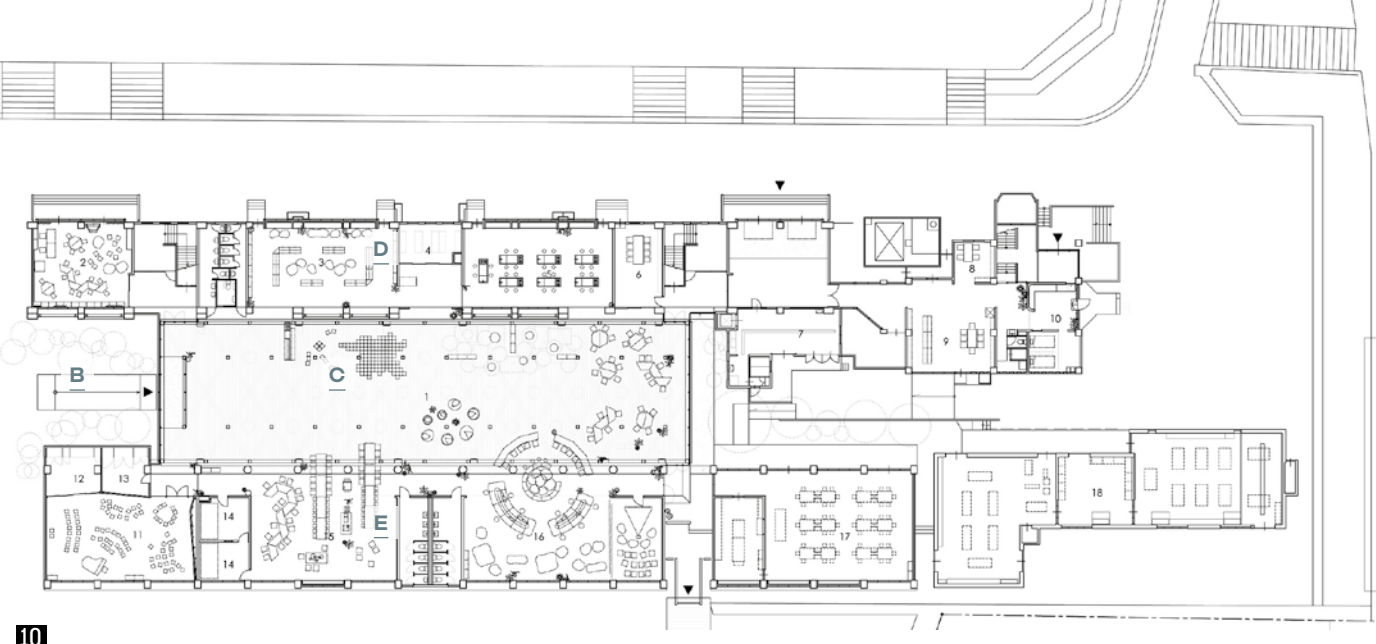
—A tantermekből olyan terek lettek, amelyekbe vis- sza lehet vonulni, itt vannak a különböző szaktanter- mek. A beszédes nevekkel (Cordon blue, Da Vinci Lab, Socrates Lab, Alexandria) ellátott termekben az asz- talok elhelyezése is kötöttebb, de nem szeparálódnak

08

- 06 A felsőbb szinteken lévő egykori
oldalfolyosót egybenyitották
a tantermekkel
- 07 Tanulni nem csak asztalnál ülve lehet
- 08 A tantermekben kötöttebb rendben
folyik a tanítás
- 09 2-3. emeleti alaprajz
- 10 Földszinti alaprajz

- A | Oldalfolyosóról megközelíthető emeleti tantermek
- B | Megközelítés az új épületrész felől
- C | Központi tanulótér
- D | Szeparált tantermek
- E | A központi térhez csatolt egykori tantermek

teljesen a központi tértől, illetve a felsőbb szinteken az oldalfolyosótól. Ide tudnak visszavonulni azok a diákok is, akik a nyugodt tanulást részesítik előnyben. A meglévő, földszint plusz három emeletes, vasbeton szerkezetű épület átalakítása elsősorban a belső tereket érintette, ahol minden olyan falat eltávolítottak, amely nem volt része a tartószerkezetnek. A két épületszárny között kialakított egyszintes épületrészt könnyű faszerkezettel építették meg, itt jött létre a központi tanulótér, a felsőbb szinteken pedig az egykori oldalfolyosóról nyíló tantermek rendszerét lazították fel úgy, hogy a terek csak részlegesen válnak el az oldalfolyosótól és egymástól is. Az egybefüggő terek rendszere nem működne, ha nem fordítottak volna kiemelt figyelmet az akusztikára, különösen pedig a visszhanghatás megszüntetésére, a hangelnyelő burkolatokra. Akárcsak egy kávézóban, mondja Takaharu Tezuka, ahol szintén többen beszélgetnek kisebb-nagyobb csoportokban, mégsem zavarják

egymást, úgy itt sem megy a figyelem rovására az állandó háttérzaj.

—A 2021-ben megépült épület máris több díjat kapott, köztük 2022-ben elnyerte a Japan Institute of Design Promotion díját, a Good Design Prize-ot, [3] és a Kids Design Award-ot. [4] A teljes képhez azért hozzátartozik, hogy Japánban sem minden iskola ilyen: a Seto SOLAN iskola egy kísérlet, afféle mintaprojekt, amelyben az oktatás új útjait keresik, [3] és a jónak ítélt módszereket próbálják ki az ide jelentkező diákok bevonásával. Ez az első iskola Japánban, amelyben ilyen mértékben, és tudatosan alkalmazzák az oktatásba az IKT-t. Reméljük, hogy néhány év múlva le tudják szűrni a tanulságokat, és tapasztalataikat megosztják majd mind a pedagógus, mind pedig az építészszakma szélesebb köreivel is, hogy a jó gyakorlat a kollektív tudás részévé válhasson.

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Takaharu Tezuka facebook-oldalán megjelent ismertető, 2023-02-09, hozzáférhető: <<https://www.facebook.com/takaharu.tezuka.7/>> [utolsó belépés: 2023-04-27].
- [2] Hill, John: „Tezuka Architects' Fuji Kindergarten Wins 2017 Morioka Prize”, *World Architects*, 2017-09-20, hozzáférhető: <<https://www.world-architects.com/en/architecture-news/headlines/tezuka-architects-fuji-kindergarten-wins-2017-morioka-prize>> [utolsó belépés: 2023-04-27].
- [3] Good Design Prize / 2022 / Seto SOLAN Primary School [honlap], hozzáférhető: <https://www.g-mark.org/en/gallery/winners/11122?locale=zh_CN> [utolsó belépés: 2023-04-27].
- [4] Tezuka Architects / Awards [honlap], hozzáférhető: <<http://www.tezuka-arch.com/english/award/>> [utolsó belépés: 2023-04-27].

ÉPÍTÉSZ: Takaharu + Yui Tezuka (Tezuka Architects) | ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSÁK: Yano Kenta, Ooi Sockkee, Kōga Soichiro | MEGBÍZÓ: Kyōiku System Co., Ltd | STATIKA: Ohno Japan | VILÁGÍTÁSTECHNIKA: Bonbori Lighting Architects & Associate Inc. | TÁJÉPÍTÉSZET: TEN-KEI | KIVITELEZÉS: KANO Construction Company | FASZERKEZETEK: Chuto Co., Ltd. | BERENDEZÉS, BÚTOROK: E&Y Co., Ltd., Uchida Yoko Co., Ltd., SUGIKOUJO Co., Ltd.